

ÓZBEK MUZIKASINDA BALALAR FOLKLORI

Orazalieva Gúljayna Sabit qızı.

*Ózbekstan Mámleketlik Konservatoriyası Nókis filiali,
“Ulwma kásiplik hám social gumanitar pánler” kafedrası*

Muzikatanıw qánigeligi 3-kurs studentı.

E-mail: orazalievaguljayna@gmail.com

Ilimiy basshı: Kamalova G.M

Annotciya: Bul maqalada ózbek muzikasında balalar folklorı qanshelli dárejede áhmiyetke iye ekenligi sóz etilgen.

Tayanış sózler: Mádeniyat, saz ásbap, nama, shákirt, janr, ótmish, xalıq, qosıq, folklor

ДЕТСКИЙ ФОЛЬКЛОР В УЗБЕКСКОЙ МУЗЫКЕ

Аннотация: этой статье говорится о важности детского фольклора в Узбекской музыке.

Ключевые слова: Культура, инструмент, мелодия, жанр, прошлое, народ, песня, фольклор.

CHILDREN'S FOLKLORE IN UZBEK MUSIC

Abstract: this article talks about the importance of children's folklore in Uzbek music.

Keywords: Culture, instrument, melody, genre, past, people, song, folklore.

Balalar muzıkası - balalardıń tınlawı hám aytıwı ushın mólsherlengen muzıka dóretpeleri. Balalar muzıkası úlgileri ápiwayı forması, jaqtı ańlatpası, janlı kórkem mazmunı menen ajralıp turadı. Balalar turmısı, xalıq ertekleri, tábiyat kórinisleri, haywanat dúnyası balalar muzıkasında óz kórinisin tabadı. Balalar orınlanıwına mólsherlengen dóretpelerde olardıń atqarıw múmkinshilikleri názerde tutıladı. Balalar tınlawı ushın arnawlı jaratılğan muzıka dóretpeleri arasında ádewir saxna dóretpeleri (opera, balet, muzıkalı spektakl), kinofilm hám multfilm, telekórsetiw hám radioesittiriwlerge jazılğan muzıkalar da bar. Balalar hám áyne olar ushın úlkenler tárepinen atqarılatuğın xalıq muzıka dóretiwshiligi úlgileri (qosıq, muzıkalıq tamasha hám oynılar) Balalar folklorına kiredi.

I.S.Baxtıń “Anna Magdalena Baxtıń nota dápteri”, P. Chaykovskiydiń “Balalar albomi”, R.Shumannıń “Jaslar albomi”, K. SenSanstıń “Haywanlar karnavali” orkestr fantaziyası, S. Prokofyevtıń “Petya hám qasqır” simfoniyalıq ertegi, K.Orftıń “Balalar ushın muzıka” 5 toplamlı kompleksi (G. Ketman menen sheriklikte) Balalar muzıkasınıń jaqtı úlgileri bolıp tabıladı.

Ózbekstanda balalar muzıkası XX ásirdiń 30-jıllarında júzege kelgen. Ilyos

BINAFSHA

Quvnoq

Bi- naf- sha- lar o- chil - di, yer-ga bo- dom so- chil - di,
Ul bo- dom- ni ter - gun - cha qo -ra ko'- zim te- shil - di.

Balalar repertuaridan o'rin olgan o'zbek xalq qosıqları o'yin xarakteri, atqarıwda kópshilik qatnasıwı menen basqa janrlardan ajralıp turadı. “Yallama yorım” qosıgın buğan ayqın mısıl etiwimiz múmkin.

YALLAMA YORIM

O'rtacha tez

Qal- dir- g'och qo- ra e- kan, qa- no- ti o-
la e- kan, yosh-lik-da-gi o'r- toq- lar bir u- mr- ga
Naqarot:
do'st e- kan. Yal- la- ma yo- rim, yal- lo- la, yal- lo- la-

O'zbek muzıkasında balalar folklorı eń áhmiyetli o'rin iyeleydi. Bul qosıqlar balalar tárepinen atqarılıp, dúnya júzine tanıtadı dep isenim bildirip qalamız.